

YALNIZLIK BAKANLIĞI: KAPİTALİZMİN ÇÜRÜMÜŞLÜĞÜNÜN ZİRVESİ

Aydınlık Gazetesi, 22 Ocak 2018

Yıldırım Koç

İngiliz Başbakanı Theresa May geçtiğimiz günlerde, İngiltere’de yalnızlıkla mücadele için bir bakan görevlendirdiklerini açıkladı. Böylece galiba insanlık tarihinde ilk kez bir “YALNIZLIK BAKANLIĞI” kuruldu.

Birleşik Krallık’ın İngiltere bölümünde 50,8 milyon, Kuzey İrlanda bölümünde 1,7 milyon, Galler bölgesinde 3,0 milyon ve İskoçya’da da 5,1 milyon kişi yaşıyor.

Başbakan’ın açıklamalarına göre, toplam 61 milyonluk ülkede 9 milyon kişi daima veya sık sık yalnızlık hissediyormuş. Yaklaşık 200 bin yaşlı, o kadar yalnızmış ki, bir ayı aşkın bir süredir bir akraba veya arkadaşla konuşmamış.

Alın size kapitalizmin yarattığı, daha doğrusu çürüttüğü insan ilişkileri.

Bu çürümüş insan ilişkileriyle mücadele etmek için bir bakanlık kurulmuş.

Esasında bu çürümüş insan ilişkileriyle kurulacak bakanlığın adı, “YALNIZLIK BAKANLIĞI” değil, “KAPİTALİZMLE MÜCADELE BAKANLIĞI” olmalıydı; çünkü yalnızlık kapitalizmin sonucudur.

TÜRKİYE’DE ARKADAŞLIK

Geçenlerde bir toplantıda İsveç gibi bir ülkede yaşamak istemediğimi söylediğimde, dinleyicilerden biri çok şaşırılmış ve nedenini sormuştu. Ben de kapitalizmin insan ilişkilerinde yol açtığı tahribatı özetleyerek, bunun en gelişmiş biçiminin görüldüğü ülkelere birinin İsveç olduğunu anlatmıştım. İngiltere’ye ilişkin haber bu konuşmadan önce çıkmış olsaydı, hemen bu örneği verirdim.

Bu haberin görsel basında yer almasının ertesi günü arkadaşlarla sohbet ediyorduk. Bir büyüğümüz, Türkiye’nin hâlâ nasıl çok farklı olduğuna örnek olarak, yaşlı bir İngiliz’in Türkiye’nin herhangi bir köyüne yerleşmesi durumunda nasıl ilgi odağı olacağını söyledi. Bir arkadaşım da, “kimi kimsesi yok garibanın, derler ve sahip çıkarlar” diye ekledi. Ülkemizdeki insanlar arasından üç kağıtçı da, sahtekar da, hain de çıkar; ancak büyük çoğunluğu yine de insaflidir, merhametlidir, arkadaş canlısıdır. Hangi gerekçe veya dürtüyle olsun, garibana yardım eden çoktur.

Kapitalizm Türkiye’de de insan ilişkilerini epeyce yıprattı. Yıllar öncenin mahalle ilişkileri büyük ölçüde aşındı. Özellikle büyük kentlerdeki apartmanlarda ve sitelerde komşuluk pek kalmadı. Önce televizyon, ardından cep telefonları insanları yalnızlaştırıyor. Kapitalizmin acımasız ilişkileri de insanları bencilleştiriyor. Ancak yine de insanların mayasında arkadaşlık, dostluk, yoldaşlık vardır. Gelişen kapitalizm insanları ne kadar bencilleştirse ve bireycileştirse bile, Anadolu’nun mayasındaki o güzel özellikler etkisini sürdürmektedir. Bunun için herhangi bir kahveye girip selam verdiğinizde karşılık alırsınız. Derdinizi soran, çay kahve ısmarlayan birileri çıkar. Kapısını teklifsizce çalacak arkadaşlarınız vardır. Ben “dost” sözcüğünü çok önemserim. İnsanın çok tanıdığı ve arkadaşı vardır ama öyle çok dostu yoktur. Gelişen kapitalizmin insanların kişiliğinde yol açtığı çarpıklıklar bile bu ülkenin ve halkın mayasında hâlâ varlığını sürdüren dostluğu yok edememiştir.

TÜRKİYE’YE SİĞİNİYORLAR

İngiliz halkı İngiliz emperyalizmini destekliyor. Bu sayede tuzları kuru gözüyor. Aç değiller, açık değiller. Ücretleri, emekli aylıkları iyi. Evleri ve arabaları var. Ama acaba gerçekten tuzları kuru mu? Kapitalizmin acımasız ilişkileriyle sunduğu mallar onları mutlu edebiliyor mu? Acaba yalnızlık çeken kaç İngiliz, Türkiye’ye gelip, yıpranmış haliyle bile olsa bizim insan ilişkilerimizi görse, oradaki koşullarla yalnız yaşamak yerine, buradaki koşullarla insanca yaşamayı tercih eder?

Kapitalizmin insan ilişkilerinde yarattığı bu çürümüşlükle mücadele etmeyen kişi insanlıktan çıkar, İngilizlere döner.